

Ötən əsrin son onillikləri ve bu əsrde dünyanın müxtəlif yerlərində terror aktlarının sayı əvvəlki illərlə müqayisədə qat-qat artmışdır. Çox təəssüf ki, tövədilən terror hadisələrinin bir çoxu dini zəmində baş verir. Bu gün müsəlman şərqində, müsəlmanların məskunlaşduğu Afrika və Asiya ölkələrində terror, zorakılıq,

bütün mənfi halların, rəzalətin əsas mənbəyi cəhalətdir. Həzərət Peygəmbərimiz (s.ə.ə.) bütün ömrünü cəhalətin aradan qaldırılmasına səf etmişdi. Xalqını, vətənini düşən bütün görkəmlı şəxsiyyətlər cəhalətə qarşı mübarizə aparmışlar. Azərbaycanımızda qonşu və uzaq müsəlman ölkələrinə nisbətən bu sahədə xeyli uğurlar

tizm hökm sürdü. İllərlə fanatizmin caynağında çabalan Qərbədə katolik kilsəsinin zülməne maarifperver qüvvələr son qoyular. Qərbin yüksək inkişafı da bundan sonra başlandı. Doğrudur Qərbədə ilk və orta əsrlərdə illərlə qabaqcıl fikirli elm adamları, rəssamlar, filosovlar, hətta din xadimləri kilsənin fitvası ile

Elm cəhaləti rədd edir

kütləvi qətl hadisələri baş alıb gedir. Doğrudur xristian ölkələrində də terror hadisələri baş verir. Ancaq bu müsəlman ölkələrindəki qədər deyil. Ekspertlər apardıqları təhlil və müşahidələr nəticəsində bu qənaətə gəlmişlər ki, terrorun, insanlığa qarşı cinayətlərin, qətlərin artmasının əsas səbəbi cəhalət, fanatizm və savadsızlıqdır.

Bu yaxınlarda kütləvi informasiya vasitələrində bir yazıya rast geldim. Dini zəmində onlarla günahsız insanı qətl yetirmiş birisine uzun müddət həbsxanada qaldıqdan sonra müxbir sual verir:— Nə üçün günahsız insanları qətl yetirirdin, indi peşimansanmı? Canı ona belə cavab verir:— Mən həbsxanaya düşənə qədər heç bir kitab oxumamışdım. Burada isə çoxlu kitab oxudum. Əger Dostoyevskini, Tolstoyu və başqalarını əvvəlcədən oxumuş olsaydım, insanları öldürməzdim.

Bəli, dünyada baş verən

əldə olunmuşdur. Cəhalətin səbəblərindən biri olan savadsızlıq əsasən aradan qaldırılmışdır. Bununla belə cəmiyyətimizdə az da olsa, hələ cəhalət girdabına yuvallananlar vardır. Həmin adamların eksəriyyəti əsasən dünyəvi elmlərdən, içtimai fənlərdən, hətta dinimin tarixindən və mahiyyətindən xəbərsiz insanlardır. Bu cür insanlar ənənəvi dinimizə qarşı çıxan radikal yönümlü təriqətlərin təsiri altına daha tez düşürlər. Məlumatlı kütleni istənilən istiqamətə yönəltmek mümkündür. Ona görə də məktəblərimizin, ziyalılarımızın, qabaqcıl din xadimlərinin üzərinə böyük vəzifə düşür. Onlar daim içtimaiyyətə iş aparmalı, insanları cəhalət və fanatizm bataqlığına düşməkdən çəkindirmelidirlər.

Bu gün bütün dünyanın süretli inkişafına, insanların üstün rifah halına həsəd apardığı xristian qərbində də vaxtilə cəhalət və fana-

məhv edildi, tonqalarda yandırıldı. Sonda isə elm, savad cəhalət üzərində qələbə çalıdı. Müasir dünyamızda müsəlman şərqində cəhalətə yeniliyin kəskin mübarizəsi gedir. Bu yolda hər gün cünahsız insanların qanı töküür. Bəzi miskin düşüncəli insanlar vətənimiz Azərbaycanda da müəyyən qeyri-ənənəvi təriqətlərə tərəfdar cəlb etməyə cəhd göstərirler. Ancaq, Azərbaycanda dünyəvi elmlər son 50 ildə görünənməmiş sürətlə inkişaf etmişdir. Eyni zamanda ənənəvi İsləm dininin şərtlərinə əməl edilməsi sahəsində heç bir maneəlik yoxdur. Əksinə müstəqəlik əldə etdimiz qısa müddətə Azərbaycanda İsləm bərabər bütün dinlərin nümayəndələrinə öz dini inanclarına azad şəkildə əməl etmək üçün geniş şərait yaradılmışdır.

Qüdrət SƏMƏDOV.

Sizin maraq dünyanız

Çində dönyanın ən böyük amfibiya-təyyarə istehsal ediləcək

Çində istehsalına başlanan təyyarənin qalxması zamanı maksimal kütləsi 53,5 ton olacaqdır.

«TA 600» təyyarəsi bir dəfəyə 5 min kilometr məsafə qət edə biləcəkdir. «Boing 737» sərnişin təyyarəsindən bir qədər iri olan «TA600» xilasetmə işlərində və yanğına qarşı mübarizədə istifadə olunaçaqdır.

Cari ilin sonunadək hazır olacaq amfibiya-təyyarələr si-

naq uçuşlarından sonra satışa çıxarılaçaqdır.

Kosmosa gedиш-geliş çox aşağı qiy-mətə başa gələcək

Istehsalına hazırlıq görülen yeni nəsil təyyarə ilə kosmosa gediş-geliş çox aşağı qiyətə başa gələcək.

«Science&Tech bolig», «Masten Space Systms» və «Northrop Grumman»ın birgə fəaliyyətinin məhsulu olan «XS-1» ABŞ ordusunun gələcək potensial kosmik təyyarəsi sayıla bilər.

Hələlik dizayn mərhələsində olan təyyarə gələcəyin eti-

barlı, istifadəsi asan və qiyməti əlverişli hava gəmisi dir.

Pilotuz təyyarə ilə 10 günde 10 uçuş reallaşdırmaq nəzərdə tutulur. Təyyarə 1361-2268 kilogram arasında yük götürə biləcək.

Milyonçuların çoxu hansı şəhərlərdə yaşayır?

Beynəlxalq «Wealthinsght» analistik portalı dünyanın məhşur milyonçularının daha çox yaşıdlıları 20 şəhərin siyahısını tərtib edib. Siyahida daşınmaz əmlakın deyil, bank hesabatlarında yalnız

Qoz istehsalı və onun faydası

Qozun faydalı xassələri qədim zamanlardan onun becərilməsinə və Yer kürəsində yayılmasına başlıca səbəb olmuşdur. Ləpəsi yağ, zülal və sulu karbonlar konsentrasi olub vitaminlər və mikroelementlər zəngindir. Kaloriliyinə görə kərə yağından və mal ətindən üstündür, tərkibi insan organizmi üçün zəruri olan mineral maddələrlə və vitaminlərlə zəngindir.

100 qram qoz ləpəsində 652 kalori olduğu halda bu göstərici badam ləpəsində 622, mal ətində 144, çovdar çörəyində 196 və almada yalnız 46 kalori təşkil edir. Qozun yağıllığı 55-75 faiz, zülalın miqdarı 15-25 faiz, sulu karbonlar isə 5-25 faiz təşkil edir. Tərkibi amin turşuları, mineral maddələrlə, vitaminlərlə zəngindir. Yetişməmiş yaşıl meyvələrindən zərif mürəbbə istehsal olunur.

Yağı sklerozun qarşısını alır, tərkibində linol və linolin turşuları vardır ki, bu da son məlumatlara görə insan orqanizmində kanserogen maddələrin toplanmasının qarşısını alır. Həmin turşular sağlam hüceyrələrin rentgen şüalarına davamlılığını artırır, sağlam toxumaları işs metasta zindan qoruyur. Pəhriz və müalicəvi əhəmiyyət kəsb edir. Mədə-bağışsaq və ürək-damar sisteminin fəaliyyətinə müsbət təsir göstərir. Mədəaltı vəzin fəaliyyətini tənzimleyir. Belə ki, hər gün 4-5 qozun ləpəsi yeyildikdə 20 gündən sonra mədənin turşuluğu normaya düşür.

Yarpağının və yaşıl qərzəyinin tərkibində xüsusi ətirə malik yuglon maddəsi vardır ki, bu da baytarlıq təbabətin-

də mal-qaranın bir sıra xəstilikdən müalicəsində istifadə edilir. Qoz ağacı fitnosid xassəye malikdir. Yarpaqlarının ifraz etdiyi xüsusi maddə mikroorganizmləri məhv edir, qoz ağacının çətiri altında milçek və qansorucu həşərat olmur.

Avropa ölkələri sırasında qoz istehsalı Ukraynada sürtələ artmaqdə olub bu göstərici artıq ildə 50 min tonluq həddi keçmişdir. Moldovada bu göstərici ildə 30 min ton, qonşu Gürcüstanda isə 15 min ton təşkil edir.

Azərbaycanda qoz həm təbii, həm də əkin şəraitində geniş yayılmışdır. Respublikamızın əksər bölgələrində, o cümlədən Qəbələdə həyətyanı sahələrdə tək-tək və qrup şəklində becərilir. Məhsul əsasən həyətyanı sahələrdə, yol kənarında və təbii bitən qoz ağaclarından tədarük olunur. Ölkəmizdə qoz istehsalı illər ərzində 15-30 min ton arasında dəyişir və ən yüksək göstərici 2009-cu ildə 35 min ton müşahidə olunmuşdur.

Rayonumuzda qoz istehsalı tarixən gəlirli sahə olub, əhali hər il bu sahədə xeyli mənfəət əldə edir. Onu aqrotexniki qaydada becərikdə daha yüksək iqtisadi səmərə verir. Qeyd etmək lazımdır ki, Qəbələnin bioqlim potensiali qoz istehsalını ən azı 3-4 dəfə artırmaq imkanını yaradır. Odur ki, bu potensialdan səmərəli istifadə edərək intensiv qoz bağlarının salınmasına və yol kənarlarında əkinin xüsusi əhəmiyyət verilməlidir.

«Qəbələ».

xalis milyonları olan şəxslər yer alıblar.

Siyahiya

Mənko şəhəri başçılıq edir. Milyonçuların 29,21 faizi məhz bu şəhərdə yaşayır. İkinci yeri 27,34 faizlə İsvəçrənin Sürix şəhəri tutub. Ölkənin daha bir şəhəri—Cenevrə 17,92 faizlə üçüncü yerdədir. Sonrakı yerlərdə Nyu York (4,63 faiz), Frankfurt (3,88 faiz), London (3,39 faiz), Oslo (2,9 faiz), Singapur (2,80 faiz), Amsterdam (2,67 faiz), Honq Konq (2,58 faiz), Roma (2,54 faiz), Dublin (2,40), Doha (2,34 faiz), Toronto (2,29 faiz) Venesiya (2,25 faiz), Brüssel (2,11 faiz), Houston (2,29 faiz), San-Fransisko (2,7 faiz) və Paris (2,4 faiz) qərarlaşıb.

Plastik şüşələrdən 23 metrlik körpü düzəldilib

Ruminiyanın Timișoara şəhərində plastik şüşələrdən 23 metr uzunluğunda körpü düzəldilib.

Köpünün inşası üçün 57 min plastik şüşədən istifadə edilib. Ekoloqların bu layihəni həyata keçirməkdə əsas məqsədi ətraf mühitin çirkənməsinə diqqətin artırılmasıdır. Hazırda körpü dünyada tullantılardan inşa olunan ən böyük köprüdür.

AzərTAc.